

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın aracılığınızla Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanı Fikri İŞİK tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. Saygılarımla

Hasan ÖREN
Manisa Milletvekili

Turgutlu Çaldağı'nda sülfürik asitle nikel madeni çıkarılması için yüzbinlerce ağacın kesilecek olması kamuoyunda tepkiyle karşılanmıştır.

Bunun yanında, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) tarafından artık dünyanın hiçbir yerinde kullanılmayan, hiç bilimsel geçerliliği bulunmayan bir vahşi madencilik yöntemine para aktarılması, kurum kaynaklarının amacı dışında kullanıldığı yorumlarına neden olmuştur.

Çünkü çevreye verdiği zararlar nedeniyle dünyanın hiçbir yerinde uygulanmayan, yığın liçi usulü ile nikel ayrıştırılması yöntemi projesine “ Dünyada ilk kez Manisa Çaldağı'nda yığın liçi yöntemini oksitli nikel cevherinde kullanarak satılabilir ürün haline getirilmesinin hedeflendiği” gerekçesiyle TÜBİTAK'tan 2.8 milyon lira para aktarılmıştır.

Çaldağı'nda ilk olarak madencilik faaliyetine başlayan İngiltere'nin eski Ankara Büyükelçisinin ortağı olduğu Bosphorus Nickel Madencilik Tic. A.Ş. tarafından 2005 ve 2006 yıllarında “Çaldağı Nikel Cevheri Projesi” adıyla TÜBİTAK'a 3040501 nolu proje ile 9.162.472 USD ve 3060025 nolu ek proje ile 571.146 USD tahmini maliyetli iki proje sunulmuştur. Projelere 2.399.143 TL ve 399.924 TL olmak üzere toplamda 2.8 milyon lira ödeme yapılmıştır.

TÜBİTAK'tan bilimsel AR-GE projesi yapıyorum diyerek parayı alan şirket bu yöntemi hiç uygulamadığı gibi maden işletmesini de başka bir şirkete devrederek Türkiye'den ayrılmıştır. Maden işletmesini devir alan şirketler nikel çıkarma yöntemlerinin güvenilirliğini ispatlamak için TÜBİTAK'ın destek verdiği propagandası ile yıllarca reklam yapmışlardır.

Turgutlu halkının vahşi madencilığe karşı verdiği mücadele ve kamuoyu baskısı nedeniyle yeni ÇED raporu hazırlanmış ve TÜBİTAK'ın da destek verdiği nikel ayrıştırma yönteminden vazgeçilmiştir. Fakat devletten alınan bu para, kuruma iade edilmemiştir.

Bunlara göre;

- 1- Artık dünyanın hiçbir yerinde uygulanmayan, nikel madenini yığın liçi usulü ile ayrıştırma yöntemine TÜBİTAK tarafından hangi gerekçeyle destek verilmiştir?
- 2- Proje karşılığı TÜBİTAK'tan parayı alan şirket kısa bir süre sonra maden işletmesi önce Sardes Nikel firmasına, sonra da VTG Holding Çaldağı Nikel firmasına devredilmiştir. Destek verilen proje uygulanmadığı halde TÜBİTAK tarafından ödenen para, neden geri istenmemiştir?